

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU RAPORU

Esas No. : 1/826

Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Başkanlıkça 13.2.1987 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu Tasarısı" Komisyonumuzun 19.2.1987 tarihli 8; 4.3.1987 tarihli 9 ve 5.3.1987 tarihli 10'ncü Birleşimlerinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mustafa KALEMLİ, Sağlık ve Sosyal Yardım, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Maliye ve Gümrük Bakanlıkları; DPT, Yükseköğretim Kurulu; Tıp Fakülteleri; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Eğitim Hastaneleri; Sağlıkla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşüldü.

Bilindiği üzere bugün ülkemizde sağlık hizmetlerinden hemen hemen herkes şikayetçi bulunmaktadır. Hasta kaliteli ve daha iyi bir sağlık hizmeti beklemekte, sağlık hizmetlerinde görevli personel ise verdiği hizmetin karşılığında layık olduğu maddi ve mânevi desteği istemektedir.

Sağlık mevzuatımıza bakıldığında ise çok eski tarihli ve 10-13 milyonluk nüfusa sahip bir Türkiye'ye hitap edebilecek yapıda bulunduğunu gelişen ekonomik ve sosyal şartlara da ayak uyduramaz hale geldiğini görmekteyiz.

Bu yapı içinde zaman zaman bazı sistemlerin uygulanmasına gayret sarfedilmiş ve bu alanda kanuni düzenlemelere gidilmiş olmasına rağmen umulan olumlu sonuca varılamamıştır.

Bu gayretlerin olumlu sonuca ulaşamamasının en önemli nedeni bir sağlık sistemi getirmek yerine bir öncelikler kavramı getirilmesinden kaynaklanmıştır.

Nitekim bu alandaki en önemli yenilik olarak kabul edilen iyileştirme yasalarında, zamanla vatandaşın sağlık meselesi yerine sağlık personelinin meseleleri öncelik olarak gündeme gelmiştir. Yani yapılmak istenilen her iyileştirme sağlık sistemi arayışı içinde umulan seviyede başarılı olamamıştır.

Bunun en büyük nedeni sağlık hizmeti veren tüm kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyon eksikliği ve çarpık alt yapı yatırımlarından kaynaklanmaktadır. Her kamu kurum ve kuruluşu kendince bazı yatırımlar yapmış ve sonunda memleketimizin kıt kaynakları çarpık altyapı yatırımlarına dönüştürülmüştür. Bunun sonucu büyük merkezler bu yatırımlardan daha çok nasibini almış, yatırımlar sağlık personeli ve hasta çekmiş, sonunda sağlık hizmetlerinin dağıtımı son derece olumsuz hale dönüşmüştür.

Tasarı ile getirilen en önemli yenilik, değişmez ve milli bir sağlık sistemi kurulmasına matuf tedbirleri kapsamıdır. Bu çerçevede içerisinde koruyucu sağlık hizmetlerinin, bundan önce olduğu gibi vatandaşa devlet tarafından ücretsiz olarak verilmeye devam edileceği ve bu konuda bütün kurum ve kuruluşlardan istifade edilebileceği, buna ek olarak akılcı bir sağlık müracaat zinciri oluşturularak sağlık hizmetlerimizin vatandaşın ayağına kadar götürülerek büyük merkezlerdeki

yıgılmaların ve şikayetlerin ortadan kaldırılacağı ve bu sayede atıl kapasitelerin tam kapasiteye dönüştürüleceğini;

Sağlık kütüğü uygulamasıyla bütün vatandaşların devlet güvencesi ile sağlık şemsiyesi altına alınacağı;

Yataklı tedavi kurumlarının verimli çalışacak birer sağlık işletmesine dönüştürülmesi amaçlandığından "Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu Tasarısı" Komisyonumuzca olumlu bulunmuş ve maddelerinin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan görüşmeler sırasında esasa pek fazla müessir olmayan, ancak mânası ve maksadını daha da güçlendirir tarzda tashih ve ilaveler yapılmış ve bu değişiklikler aşağıda sırasıyla gösterilmiştir.

Tasarının 1 ve 2'nci maddeleri ile 3'ncü maddesinin (a) ve (b) fıkraları komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. 3'ncü maddesinin (c) fıkrasının sonuna fıkraya ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın bu fıkradaki yetkilerine, özel sağlık kuruluşları ve kamu kurum ve kuruluşlarının ücret tarifeleri ve hizmet fiyatları itibarıyla açıklık getirilmiştir.

3'ncü maddenin (d), (e) ve (f) fıkraları Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

3'ncü maddenin (g) fıkrasına eklenen hükümlerle bu fıkra ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na verilen görevin ne şekilde gerçekleştirileceğine dair açıklık getirilmiş ve fıkra redaksiyona tâbi tutulmuştur.

3'ncü maddenin (h) fıkrasında yer alan "Genel ve Özel" ibaresinden sonra "Mesleki" kelimesi ilave edilerek Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın belirleyeceği tedbirlere açıklık ve kesinlik getirilerek yanlış anlaşılmalardan ortadan kaldırılmıştır.

3'ncü maddenin (ı) fıkrasına "kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" ibaresi ilave edilerek "çağdaş tıbbi bilgi ve teknolojinin ülkeye getirilmesi ve teşviki sağlanır" cümlesi fıkranın sonuna getirilmiştir.

3'ncü maddenin (j) fıkrası Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

3'ncü maddenin (k) fıkrası redaksiyona tabi tutularak fıkraya "özel mevzuata göre ruhsatlandırma, izin ve fiyat verme işlerini yürütmeye" ibaresi eklenerek mevcut mevzuatla paralellik sağlanmıştır.

Tasarının üçüncü maddesi yapılan bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının 4'ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının "Sağlık İşletmesi" ile ilgili 5'nci maddesi kamuoyunda en çok tartışmaya konu edilmiştir. Sağlık işletmesinin niteliğine açıklık getirmek amacıyla maddenin birinci fıkrasında bu işletmelerin tüzel kişiliği haiz birer kuruluş olacağı açıkça belirtilerek Anayasamızın 123'ncü maddesine uygunluk sağlanmıştır.

Ayrıca maddeye bir üçüncü fıkra eklenerek sağlık işletmelerinde sözleşme ile istihdam edilecek tabiplerin, hastaların tabip seçme hakkı kısıtlanmaksızın ve yetişmiş tabiplerimizin mesailerinden azami istifade edilmesi sağlanmıştır.

5'nci maddenin A bendinin (c) fıkrasındaki, işletmelere yapılacak devlet desteği yanında bağlı oldukları Bakanlık ve kurumların hangi ödeneklerinin sağlık işletmelerinin gelirlerinden olacağı hususuna açıklık getirilmesi amacıyla fıkranın sonundaki "ödenek" ibaresi "personel ve yatırım ödeneği" şeklinde değiştirilmiştir.

Aynı maddenin B bendinin (c) fıkrasına "sözleşme ile çalışan" ibaresi eklenerek fıkraya açıklık ve kesinlik kazandırılmıştır. Bu sayede sözleşmeli çalıştırılma

özendirilmiştir.

Aynı bendin (e) fıkrasına yapılan ilave ile "araştırma" harcamaları da işletmenin giderleri arasına dahil edilmiştir.

Tasarının 5'inci maddesi Komisyonumuzca bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının 6'ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 7'nci maddesi sözleşmeli personel çalıştırılma usul ve esaslarında benzer uygulamalarla tasarının getirdiği esaslar arasında farklılık yaratmamak için gerekli düzenleme yapılarak maddeye açıklık getirilmiştir.

Tasarının 7'nci maddesi yapılan bu değişiklikle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 8'inci maddesinin birinci fıkrasına "koruyucu sağlık hizmetleri hariç" ibaresi eklenerek bu konudaki yanlış anlamalar önlenmiştir. Ayrıca fıkradaki "aranmaksızın" ibaresi" beklenilmeksizin" olarak değiştirilmiştir.

Tasarının 8'inci maddesi Komisyonumuzca yapılan bu değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının 9'uncu maddesi redaksiyona tabi tutularak kanunun uygulanmasını sağlayacak yönetmeliklerin hangi konularda hangi mercilerce çıkarılacağı maddede belirlenmiştir.

Tasarının 9'uncu maddesi Komisyonumuzca yapılan bu değişikliklerle kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 1'inci maddesinin birinci fıkrası 7'nci maddede yapılan değişikliğe uygun olarak yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının Geçici 2, 3 ve 4'üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 5'inci maddesi, uygulama imkanlarının zorluğu dikkate alınarak, ayrıca ihtiyaç duydukları tıbbi araç ve gereçleri, özel statüye kavuşturulan sağlık işletmelerince her zaman satın alınmasının mümkün olabileceği de dikkate alınarak Komisyonumuzca tasarı metninden çıkartılmıştır.

Geçici 5'inci maddenin çıkartılması sebebiyle Tasarının Geçici 6'ncı maddesi Geçici 5'inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 10, 11 ve 12'nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yapılan bu değişikliklerle kabul edilen tasarı ile ilgili düzenlenen bu rapor havalesi gereği Plân ve Bütçe Komisyonu'na gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.